

Jean Bouteille

VOEDINGSZAKEN: VLOEIBARE VOEDINGSMIDDELEN IN BULK OF MET STATIEGELD

Herbruikbare alternatieven voor wegwerpflessen (plastic, glas, aluminium) zijn voornamelijk:

- **Verkoop van vloeibare voedingsmiddelen in bulk (de winkel ontvangt vloeibare producten in grote verpakkingen):**
 - Ofwel brengt de klant zijn eigen fles mee, ofwel koopt hij een nieuwe fles in de winkel (die van hem is en door hem wordt schoongemaakt en opnieuw gebruikt) om zichzelf in de winkel te bedienen. Dit is de eenvoudigste oplossing om te implementeren, want de klant komt terug met zijn gereinigde verpakking.
 - Ofwel betaalt de winkel voor een verpakkingreinigingssysteem van een externe dienstverlener. Deze oplossing is vaak duurder en minder milieuvriendelijk (door het transport van de flessen).
- **Verkoop van vloeibare voedingsmiddelen in herbruikbare glazen flessen (voorgevuld en gesloten).** Wanneer de klant de herbruikbare fles leeg terugtengt, krijgt hij het statiegeldbedrag terug. Het reinigen en vullen van de statiegeldfles wordt uitgevoerd door de leverancier of producent die de winkel bevoorraadt.

Wist u dit?¹

Het wassen van een glazen fles kost 75% minder energie en 33% minder water dan het recycleren ervan. Een glazen fles kan meer dan 50 keer opnieuw worden gebruikt. Om glas te recycleren, is een temperatuur van 1500°C nodig (1400°C voor plastic). Door een verpakking zoveel mogelijk te hergebruiken alvorens deze te recycleren, wordt het verbruik van grondstoffen sterk verminderd.

Om het succes van het bulkaanbod van vloeibare producten te garanderen, is het essentieel om een onberispelijke hygiëne te handhaven en de klanten bewust te maken van de positieve ecologische en economische impact van het systeem. De aanwezigheid van fontein voor vloeibare voedingsmiddelen in bulk zal intrigeren en nieuwe klanten aantrekken.

Volgens Jean Bouteille kosten hun vloeibare voedingsmiddelen (azijn, wijn, olie ...) de klant **5 tot 30% minder dan voorverpakte producten van dezelfde kwaliteit.**

- **Bijvoorbeeld:** Spaanse biologische olijfolie in bulk kost € 8/l (eindprijs); hetzelfde product kost tussen € 8,5 en €9/l in voorverpakte flessen. De klant bespaart geld vanaf de 3de aankoop omdat hij eerst voor zijn verpakking betaalt (adviesverkoopprijs: € 2/fles) + de prijs van het product.

Vanaf de jaren tachtig van de vorige eeuw werden statiegeldflessen grotendeels vervangen door wegwerpflessen van plastic en glas. Vandaag nemen de statiegeldflessen weer snel in gebruik toe.² Steeds meer Brusselse voedingszaken bieden hun klanten herbruikbare flessen aan: [SuperMonkey](#), [Stock](#), [The Barn Bio Market](#), [Bio Vrac](#) enz.

¹ "Mijn fles heet kom terug!"

² "La consigne ou le succès du retour à l'envoyeur", [Le Monde](#), 11/05/2019

UITVOERING

1. Kies en bestel de installaties die nodig zijn om de producten in de schappen te plaatsen

Kies voor elk assortiment vloeibare voedingsmiddelen dat u aanbiedt uw leverancier van grote verpakkingsproducten. Sommige leveranciers leveren rechtstreeks in herbruikbare vaten of tanks. Als u ervoor kiest om in bulk te verkopen, installeer dan de dispensers die het best bij u passen om elk vloeibaar product dat u in bulk wilt verkopen in de winkel aan te bieden.

Voorgestelde oplossingen	Keuzecriteria	Aankoopkosten (zonder BTW)	Leveranciers
<p>Meubilair voor de bulkverdeling van vloeibare voedingsmiddelen (Olie, azijn, sappen, siropen, bier, wijn ...)</p> 	<p><u>Functies van de distributiesystemen³:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Snelle verbinding met de pompen • Oppompen van de vloeistof met behulp van een roestvrijstalen pomp volgens de voedselnorm (lediging bijna 100%) • Snelle vulling (tot 3l/min.) • Controleert of een fles aanwezig is, voorkomt overvulling en is voorzien van anti-drupsysteem • Drukt etiketten af <p>De verpakte producten die op het systeem zijn aangesloten, kunnen worden geleverd door de leverancier van het distributiesysteem (bijvoorbeeld: Jean Bouteille) of zelfstandig door de winkel worden gekocht.</p>	<p>Installatie van meubilair en opleiding van het personeel in gebruik en onderhoud: vaste kosten van € 500 (zowel voor de aankoop als de huur van de oplossing)</p> <p>Over het algemeen heeft een zaak 2 meubelstukken met gemiddeld 10 fonteynen nodig</p> <p>Huur van het meubilair (€ 10,20/maand) en onderhoud van de fonteynen (tussen € 37 en € 45/fonteyn/maand) voor 48 maanden: € 430/maand</p> <p>Aankoop van de fonteynen: ongeveer € 350/fonteyn</p>	<p>Jean Bouteille Bio création bois 3JD</p>
<p>Tanks van roestvrij staal</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Gebruiksvriendelijke kraan • Olie en azijn wordt door sommige producenten geleverd in herbruikbare roestvrijstalen tanks • Herbruikbare verpakking 	<p>5l = € 60/stuk 10l = € 65/stuk 20l = € 100/stuk 50l = € 130/stuk</p>	<p>Bionaturels Aura Industrie</p>
<p>Vaten (van hout of EPS)</p> 	<p>De vaten zijn voorzien van een schroefdop of een metalen kogelscharnier om de lucht- en vochtdichtheid te garanderen. Sommige producenten leveren wijn in herbruikbare verpakkingen met statiegeld.</p>	<p>3l = € 25/stuk 12l = € 60/stuk 30l = € 85/stuk</p> <p>De wijnbouwer neemt zijn vat gratis terug als hij het met statiegeld belast.</p>	<p>Horeca Shop Vidaxl Fût Alimentaire Gilac</p>

³ [Catalogus van 3JD, specialist in vloeibare bulkgoederen](#)

2. Inrichten en ontwerpen van de bulkafdeling van uw zaak

- Kies de meest geschikte locatie voor de bulkafdeling van uw vloeibare voedingsmiddelen en zorg voor een ruimte waar de klant de fles kan neerzetten en sluiten.
- Kies een **duidelijke productverwijzing om alle nuttige informatie aan de klant te verstrekken** (naam en land van herkomst van het product, certificeringen, vervaldatum, prijs, informatie over de voedingswaarde, aan/afwezigheid van allergenen enz.).

FAVV: Productinformatie en etiketten (traceerbaarheid, houdbaarheidsdatum, oorsprong) moeten zichtbaar zijn in de winkel en beschikbaar zijn voor klanten.

- Om een goede hygiëne van de afdeling te garanderen:
 - **Zorg voor een opvangbak om de vloeistof onder elke fontein op te vangen** (in geval van morsen, onjuist gebruik enz.) en reinig deze opvangbak regelmatig.
 - Reinigen van een vaten- of tanksysteem: reinig de tanks in de winkel, idealiter bij elke lediging. Minstens één keer per 2 weken bij een hoge productomzet. Droog de verpakkingen grondig uit voordat u ze opnieuw vult.
 - Azijnreservoirs moeten zeer regelmatig worden schoongemaakt om de vorming van een azijnmoer te voorkomen.
 - **Hang op strategische locaties in de winkel de planning voor de reiniging** van de verpakkingen en schappen op en houd die bij om zo het vertrouwen van de klant in de hygiëne en netheid van het schap te winnen.
- Om de **traceerbaarheid van de verkochte producten** te garanderen: registreer het partijnummer, de openingsdatum en de vervaldatum van elk product en elke open partij op papier of in een elektronisch bestand. In geval van een inspectie van het FAVV of een probleem met een partij is het essentieel om dit systematisch te kunnen controleren.

3. Kies en bestel herbruikbare verpakkingen om aan de klanten aan te bieden

Het FAVV vestigt de aandacht op de volgende punten:

- ✓ De verpakking moet aangepast zijn aan het beoogde gebruik en geschikt zijn als voedselverpakking.⁴
- ✓ Voor het hergebruiken van flessen met een statiegeldsysteem moeten complexe sanitaire procedures worden gevolgd. In dit geval is de handelaar verantwoordelijk voor de netheid van de herbruikbare flessen.

- **Bepaal de formaten** (0,5l, 0,75l, 1l ...) en materialen (glas, roestvrij staal) van uw flessen die het meest praktisch zijn voor uw klanten en geschikt zijn voor uw zaak: openings- en sluitsysteem met mechanische of schroefdop, waterdichtheid, eenvoudige reiniging ...
- **Personaliseer uw flessen** met de naam van uw zaak, zodat de naam van uw zaak circuleert en u zowel ter plaatse als bij de klant reclame kunt maken.

⁴ [FAVV \(2019\) : Brengt uw klant zijn eigen \(herbruikbare\) verpakking mee om de voedingswaren mee te nemen?](#)

- **Mogelijkheid:** probeer **samen te werken met andere zaken in uw buurt om het gebruik van verpakkingen met statiegeld en/of met een gemeenschappelijke personalisatie te delen**. Dit stelt klanten in staat om uw verpakkingen op meerdere locaties te gebruiken, waardoor ze vaker worden gebruikt. Vraag [Participatieve Duurzame Wijken](#) om het initiatief te steunen.
- **Schat het aantal herbruikbare flessen in** dat maand na maand **besteld moet worden** (voor verkoop en/of statiegeld). Sommige klanten zullen automatisch terugkomen met hun verpakkingen, terwijl anderen ze thuis zullen verzamelen en bijhouden of ze allemaal tegelijk terugbrengen.
- Sommige leveranciers van flessen en distributiesystemen voor vloeibare bulkgoederen bieden aan om vuile flessen te verzamelen en te reinigen in een centraal reinigingsstation.
 - **Schoonmaakkosten (Jean Bouteille):** € 0,50/fles (vanaf 100 flessen).

Voorgestelde oplossingen	Keuzecriteria	Aankoopkosten (zonder BTW)	Aanbevolen verkoopprijs (BTWi)	Leveranciers
Glazen fles met mechanische dop 	Stevige flessen, aangepast aan de bewaring van producten Wijd gebruikt en goedkoop De transparantie van het glas stelt de klant in staat om het product en het vulniveau van de fles te zien.	0,5l = € 0,75 1l = € 0,90 Kosten van personaliseren = € 0,07/label	€ 1,5 tot € 2,7	Ecodis Bionaturels Bouteilles et bocaux Mini bouteilles
Roestvrijstalen fles met dop 	Lange levensduur Goede bewaring van de producten	0,5l = € 8 0,5l = € 15 Kosten van personaliseren = € 0,07/label)	€ 10 tot € 20	Qwetch Toptex

4. De herbruikbare verpakkingen die aan klanten worden aangeboden in het schap plaatsen

- **Zorg voor de nodige ruimte voor de flessen** in de winkel: voorraden, schone statiegeldflessen in de winkel, inzameling van vuile statiegeldflessen ...
- **Verkoop herbruikbare flessen door ze uit te stallen** op strategische plaatsen in de winkel (voornamelijk bij het schap vloeibare bulkwaren) en stimuleer de klant om ermee terug te komen.

5. Uw personeel opleiden over de zero afval-oplossing

Leid uw personeel op tot uw beste zero afval-ambassadeurs:

- **om het de klanten makkelijker te maken om deze oplossing te aanvaarden:** door het ecologisch en economisch belang te benadrukken en de klant aan te sporen om zijn verpakkingen te hergebruiken.
- **om het aangenomen bulksysteem voor vloeibare voedingsmiddelen te gebruiken en te onderhouden:** vullen van het distributiesysteem, bijstaan van de

klanten bij het gebruik van het systeem in de winkel, etiketteren, registreren in het kassasysteem.

- **om de bulkafdeling vloeibare goederen en de verpakkingen te reinigen en aan te vullen. Een onberispelijke hygiëne is essentieel** om het vertrouwen van de consument in bulkaankoop te winnen en te behouden. De reinigingsdata per zone in de winkel en per soort verpakking moeten worden genoteerd en geklasseerd of zichtbaar opgehangen om die te kunnen tonen in het geval van controle door het FAVV.
- In geval van statiegeldsystemen: verzamelen, voorbereiden voor reiniging, opslaan en in de rekken plaatsen.

6. Klanten aansporen om met hun herbruikbare verpakkingen terug te komen

- **Communiceer over de ecologische en economische voordelen** van de verkoop van vloeibare producten in bulk (sociale media, website, folders enz.) en ook over hoe men zijn inkopen van vloeibare producten in bulk met herbruikbare verpakkingen moet doen. Geef via uw communicatiemiddelen (sociale netwerken, website, brochures enz.) aan dat klanten hun eigen verpakkingen mogen meebrengen.
- Bevestig een **sticker “Eigen verpakkingen welkom”** bij de ingang van uw zaak en op uw communicatiemiddelen, zowel online als op papier, om de klanten eraan te herinneren hun eigen verpakking mee te brengen.
- Communiceer over de impact in termen van afvalvermindering dankzij het gebruik van herbruikbare verpakkingen.
Voorbeeld: “We vermijden 390 g glasafval telkens als u uw eigen fles hergebruikt”.
- Vraag de klant om zijn flessen grondig te reinigen om besmetting van andere verkochte producten te voorkomen (in overeenstemming met de FAVV-normen). De handelaar is trouwens verplicht om een verpakking te weigeren die de algemene hygiëne zou aantasten.

7. Herbruikbaar materiaal recycleren wanneer het te versleten of gebroken is

Aan het einde van de levensduur van de fles (gebarsten, gebroken enz.), kunt u uw klanten vragen om deze naar uw winkel te brengen (om ze via de leverancier te recycleren) of de juiste recyclagemethode te gebruiken.